

TED is het belangrijkste podium voor originele denkers op Spaghettisaus om de

Ouderdom is een ziekte die kan worden gestopt en grote problemen zijn vaak beter af met kleine oplossingen. Welkom in de inspirerende wereld van TED.

Tekst: Hanny Roskamp **Foto's:** Bram Muller, Marc Nolte

Voordat Al Gore wereldwijd 'zijn' broeikaseffect ahangig maakte, had hij voor een kleinschalig publiek zijn verhaal al eens verteld. Op hetzelfde podium gaf Jamie Oliver een vlamme presentatie over zijn verlangen kinderen overal ter wereld voedselonderwijs te geven. Aubrey de Grey deed er uit de doeken dat de mens niet sterfelijk hoeft te zijn. En Malcolm

Gladwell legt aan de hand van de zoektocht naar de perfecte spaghettisaus op vermakelijke wijze uit dat de wereld er beter uit zou zien als we elkaars diversiteit zouden omarmen. Op TED-congressen presenteren vooruitstrevende denkers hun grensverleggende ideeën. Op een verfrissende manier, in maximaal 18 minuten en allemaal terug te zien op de website TED.com.

De bijeenkomsten worden sinds 1990 jaarlijks gehouden in Palm Springs, Ca-

lifornië en in Oxford in het Verenigd Koninkrijk. Er zijn hooguit duizend mensen welkom, waardoor een TED-event al een jaar van tevoren is uitverkocht. De toegangsprijs is pittig, bijna 5000 euro, maar voor dat bedrag krijgen de bezoekers dan ook een goed gevulde *goodiebag*. Zo kregen de aanwezigen vorig jaar de nieuwe G1-telefoon van Google. TED-publiek wordt door marketeers gezien als het neusje van de zalm, als een soort trendsetters die be-

palen of een product een succes wordt. Dat neemt niet weg dat TED – dat staat voor Technology Entertainment Design – eigendom is van een non-profitorganisatie, The Sapling Foundation. Onder het motto 'ideas worth spreading' (ideeën die het waard zijn om te verspreiden) spant de stichting zich in om ideeën op het gebied van onder andere duurzaamheid, armoede en gezondheid onder de aandacht te brengen. Wellicht dat zulke ideeën helpen

Het beste van TEDx Rotterdam 2010

Igor Nikolic is chemisch ingenieur van de TU Delft. Hij bestudeert via wiskundige modellen steden en samenlevingen. Die vallen onder de noemer 'complexe systemen'. Ze bestaan uit een groot aantal deelnemers, waarvan niet één persoon of deelnemer het overzicht heeft. Dat heeft gevolgen voor de manier waarop zo'n complex systeem functioneert. Een van de (gunstige) eigenschappen is dat er een soort *survival of the fittest* ontstaat, waardoor het systeem zichzelf constant verbetert. „Aan de TU maken we modellen van wat er gebeurt in bijvoorbeeld de Nederlandse energiesector bij verschillende politieke strategieën. Wat daaruit blijkt, is

dat wat we nu doen, niet werkt. Het leidt tot erg dure energie. Wat wel blijkt te werken is decentralisatie.” Energie opwekken op veel verschillende plaatsen dus, op veel verschillende manieren, in handen van een groot aantal marktpartijen of particulieren. Dan blijkt in de praktijk dat de beste systemen overeind blijven. Nikolic: „Iedereen kan een goed idee hebben en daarmee morgen beginnen. We moeten leren om te falen. Evolutie gaat over *trial and error*, niet over *trial and succes*. We mogen best falen, als we maar weer herstellen van onze pogingen. En we moeten het samen doen. Complexe systemen bestaan uit talloze onderdelen, dus als

we met elkaar verbonden zijn, komen we tot oplossingen.”
Reinier de Graaf is architect bij Office for Metropolitan Architecture (OMA) en directeur van AMO, een *research and design studio* opgezet door Rem Koolhaas. Hij pleit voor een drastische aanpak van de CO₂-emissies door de energiesector om te vormen. „In het noorden heb je wind maar geen zon, in het zuiden heb je zon maar geen wind. Dus moeten we deze duurzame energiebronnen uitwisselen. Op Europees niveau, waardoor we van elkaar profiteren. In dat systeem zou je nieuwe landen moeten benoemen, op grond van hun energiewinning. In Centraal-Eu-

ropa krijg je dan Geothermialia (naar de geothermische energie), Solaria in het zuiden, Hydrosia in het noorden. De voormalige USSR wordt de CCSR, (Carbon Catch and Storage Republic) en daarmee ontstaat dan een nieuwe verbondenheid met Europa, op grond van energie. Onderzoek laat zien dat als je de uitwisseling uitstrekt naar Noord-Afrika, dat veel zon heeft, dat we dan definitief loskomen van aardolie. En ook Afrika zal daarvan profiteren, in de vorm van een duurzame economische ontwikkeling.”
Julian Oliver is een Nieuw-Zeelandse kunstenaar en uitvinder die woont in Berlijn.

Zijn kunst- en gameproducerend collectief Select Parks werkt met *augmented reality*. Dat is de term die gebruikt wordt voor computerprogramma's die de werkelijkheid een beetje (of aanzienlijk) veranderen. Dat gebeurt meestal via een bril. Het beeld dat op de glazen valt, wordt door de computer aangepast en zo doorgegeven aan je netvlies. Dus net als een webcam filmt het de omgeving en voegt daar iets aan toe (of haalt iets weg). Je zou bijvoorbeeld in een grasveld allemaal koeien kunnen zien, terwijl die er helemaal niet zijn. Of je kijkt naar je vrouw en die heeft ineens het gezicht van Angelina Jolie... Noem het de digitale roze bril. Oliver heeft

het gebied van Technologie, Entertainment en Design wereld te verbeteren

bij het oplossen van de problemen waarmee de wereld te kampen heeft.

Op het vermaarde congres in Californië sprak al een aantal Nederlanders. Daaronder kunstenaar Theo Jansen, natuurfotograaf Frans Lanting, illustrator Siegfried Woldhek en UvA-docente (economie en politiek) Louise Fresco. Zij bakte op het podium een brood, terwijl ze een vurig pleidooi hield voor vooruitgang in de landbouw en de productie van voedsel, zodat er voor iedereen goedkoop en duurzaam voedsel voorhanden is.

Omdat TED ideeën gratis wil verspreiden, hoef je niet naar Californië af te reizen om van de *talks* kennis te kunnen nemen. Op TED.com zijn ze gratis te zien en op de website kunnen TED-fans met elkaar in contact komen. Het entreegeld dat de bezoekers van het Amerikaanse TED-congres betalen, verdwijnt niet in de zakken van de organisatoren, maar wordt besteed aan prijzen: de drie beste ideeën krijgen elk

100.000 dollar, om ze in daden om te kunnen zetten.

Steeds meer Nederlanders ontdekken TED en bekijken de praatjes. Het kost weinig moeite en je wordt er blij van. Wie een TED-spreker heeft gezien en gehoord, merkt dat er nog steeds mensen zijn met idealen, dat ze die met anderen willen delen en willen werken aan een betere wereld. Je krijgt er een goed gevoel van, hoop en enthousiasme.

Omdat TED zo heilig gelooft in het verspreiden van goede ideeën, zijn sinds 2008 ook andere organisatoren welkom hun eigen TED-congres te houden. Dan krijgen ze wel een iets andere naam: TEDx, wat staat voor een onafhankelijk TED-event. Er waren inmid-

Wie een TED-spreker heeft gezien en gehoord, merkt dat er nog steeds mensen zijn met idealen.

dels TEDx's van China en Nigeria tot Canada en Argentinië. Ook Nederland had al een TEDx, in Amsterdam in november 2009, en op 4 juni dit jaar werd een TEDx in Rotterdam gehouden. Initiatiefnemers waren Isis Spuijbroek (34) en Myron Freeling (31). Spuijbroek werkte tot voor kort als conceptontwikkelaar in New York bij een architectenbureau; nu werkt ze voor de gemeente Rotterdam als creatief strateeg, en ze is bestuurslid van theater/filmhuis Lantaren Venster. Freeling is stedenbouwer en werkt in Rotterdam als gebiedsontwikkelaar. Daarnaast organiseert hij dansfeesten in binnen- en buitenland. Samen hebben ze in zes maanden tijd de eerste TEDx Rotterdam uit de grond gestampt. Een lange rij mensen stond 's morgens te trappelen voor de deuren van het Nieuwe Luxor Theater. Hier was de entree gratis, maar als je erbij wilde zijn, moest je wel een originele reden opgeven waarom je het congres zou moeten bijwonen, en welk idee je zelf zou willen verspreiden. Spuijbroek:

„Ons thema is *Some think completely different*. We willen aanzetten tot anders denken. Voor ons is het een uitdaging goede TED-talks te organiseren. Zodat we kunnen laten zien wat we kunnen als stad, wie onze vrienden zijn en wat onze inspiratie is.”

Twaalf uur lang werden Rotterdamse *high potentials* en andere TED-fans overspoeld met inspirerende *talks*, geardeerd met *performances* van het Scapino Ballet, elektronische muziek van Noisia, de Afrikaanse zangeres Ntjam Rosie en de Nederlandse Celine Cairo.

Burgemeester Ahmed Aboutaleb opende de bijeenkomst met een gedicht in het Arabisch, waarna hij vertelde dat hij vroeger dichter wilde worden. Een ontroerend verhaal waarin hij uiteindelijk pleitte voor onderwijskansen voor alle jongeren ter wereld, omdat het de poort is naar een beter leven. ■

www.tedxrdam.nl
www.ted.com

Andersdenkenden: Ruim zeventuizend mensen volgden de 'talks' van (v.l.n.r.) Igor Nikolic, Reinier de Graaf, Julian Oliver, Meiny Prins en Eppo van Nispen tot Sevenaer live via internet.

een programma bedacht, waarmee mensen kunnen ontsnappen aan de talloze reclamebillboards die in steden hangen. De Artvertiser herkent een billboard en vervangt die door bijvoorbeeld beroemde schilderijen.

„Ons dagelijkse leven wordt gedomineerd door billboards. We zijn eraan gewend geraakt dat we daar niets over te zeggen hebben. We weten niet eens wie er de baas over is. Het is een nieuwe dictatuur. Maar São Paulo heeft alle billboards verwijderd en de stad heeft nu een totaal andere sfeer. Hoewel er plaatsen zijn waar billboards een soort *landmark* vormen, zoals in Tokyo of op Times Square. Maar de vraag is natuurlijk:

van wie is de openbare ruimte? Kunnen we iets aan die billboards doen? Daarom hebben we het Billboard Intercept Prototype ontworpen. Daarmee onderscheppen we de advertenties. En we hebben plannen om de BIP uit te rollen naar de iPhone.”

Meiny Prins, zakenvrouw van het jaar 2009 en directeur van Priva, een bedrijf in klimaatbeheersing in de tuinbouw, presenteert een plan om duurzame energie uit broeikas te betrekken door het gebruik van restwarmte. „Het Westland bestaat uit broeikas. Een hectare broeikas kan 1200 huizen van verwarming voorzien. In het Westland hebben we 2700

hectare broeikas... weet u wat dit betekent? Dat we voldoende energie kunnen produceren voor de verwarming van de Maasdelta. We doen dit door klein te beginnen... Zodat onze delta verandert in een duurzame delta.” Ruim drie miljoen woningen van warmte voorzien, dat is genoeg voor Rotterdam en flink wat randgemeentes...”

Eppo van Nispen tot Sevenaer.

Eppo van Nispen tot Sevenaer is directeur van de stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek. Hij

houdt een verhaal over de coolste bibliotheek ter wereld, die niet langer uit papier hoeft te bestaan. „60 procent van de wereldburgers heeft een mobiele telefoon. Dat is de grootste en snelste elektronische bibliotheek ter wereld, de grootste verza-

meling gedachten, die mensen samenbrengt en zelfs de cricketuitslagen doorgeeft. Bibliotheken zijn niet meer dan een handel in tweedehands spullen, maar dat is niet nodig in het digitale tijdperk. De bibliotheek heeft regels. Het internet is een wereld zonder regels. In de bibliotheek mag je geen koffie drinken, omdat er dan vlekken op de boeken kunnen komen. Maar wat gebeurt er als mensen de boeken drie weken mee naar huis nemen?”

Hij rondt zijn talk af met een ontroerend filmpje van zijn overleden grootmoeder, die op de leeftijd van 99 jaar nog aan het 'computeren' was en een groot voorstander was van 'de vooruitgang'.